

Wyższe *Baptystyczne Seminarium Teologiczne*
Teologia Nowego Testamentu
Wykładowca: Jacek Marciniak
Opracowanie: Student SULu- Jan Puchacz

ΙΧΘΥΣ

Łódź 2005

1. Ichthys.....	3
1.1. Ichthys jako Akrostych.....	3
1.2. Występowanie Ichthys (ryby) w Piśmie Świętym.....	3
1.3. Znaczenie symboli chrześcijańskich.....	4
2. Znaczenie Ichthys jako chrześcijańskiego symbolu.....	6
2.1. Ιησους (Jezus).....	6
2.2. Χριστος (Chrystus).....	7
2.3. Θεου Υψιος (Boga Syn).....	8
2.4. Σοτερ (Zbawiciel).....	10
3. ΙΧΘΥΣ – fundament wiary chrześcijańskiej.....	12
4. Podsumowanie.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Bibliografia:.....	15

1. Ichthys

„ICHTHYS” – słowo to po grecku znaczy „RYBA”

1.1. Ichthys jako Akrostych

Akrostych - utwór wierszowany, w którym niektóre z kolumn liter, sylab lub wyrazów dają dodatkowo całe wyrazy, frazy lub zdania. Kolumny takie mogą być czytane w dół, w górę, lub naprzemiennie. Najczęściej takie kolumny są tworzone przez pierwsze lub ostatnie litery kolejnych wersów, lub też mogą być określane poprzez tzw. średniówkę, czyli inne elementy podziału wewnątrzwersowego. Akrostychy można również tworzyć innymi metodami, np. wykorzystując te same elementy kolejnych zwrotek. Odmianą akrostychu jest abecedariusz, w którym kolejne wersy zaczynają się kolejnymi literami alfabetu.

Pierwotnie, w czasach greckich i rzymskich, akrostychy były wykorzystywane do pisania imienia autora lub adresata danego utworu. Stąd tradycja przeszła także do literatury średniowiecznej. Obecnie akrostychy wykorzystywane są np. w łamigłówkach oraz publikacjach reklamowych.

Jednym z historycznych przykładów akrostychu jest grecka nazwa znaku rozpoznawczego chrześcijan (czyli ryby): ichthys.¹

Występowanie Ichthys (ryby) w Piśmie Świętym

Zarówno Stary jak i Nowy Testament zawiera ciekawe historie związane z Ichthys (rybą).

Najbardziej znaną historią z rybą w St. Testamencie zapisaną została w księdze Jonasza. Czytamy tam, jak prorok Jonasz zostaje powołany, aby udać się do Niniwy i wzywać jej mieszkańców do upamiętania:

Wstań, idź do Niniwy, tego wielkiego miasta, i mów głośno przeciwko niej, gdyż jej nieprawość doszła do mnie. Jon. 1:2

Jonasz jednak próbuje uciec od Boga, nie chcąc iść do Niniwy. Dlatego wsiada na okręt do Tarszyszu. I właśnie wówczas Bóg najpierw zsyła wielką burzę, a gdy Jonasz zostaje wyrzucony za burtę, Bóg posyła wielką rybę. W tej rybie Jonasz przebywa 3 dni i 3 noce, po czym zostaje wyrzucony na brzeg.

Czytamy o tym w Jon. 2:1:

Lecz Pan wyznaczył wielką rybę, aby połknęła Jonasza. I był Jonasz we wnętrzościach ryby trzy dni i trzy noce.

To doświadczenie oczywiście sprawia, że Jonasz idzie jednak do Niniwy, która dochodzi do upamiętania.

---

¹ <http://encyklopedia.servis.pl/wiki/Akrostych>

I właśnie Ichthys nabiera tutaj przełomowego znaczenia w zobrazowaniu aktu zbawienia w Chrystusie. Przebywanie we wnętrzu ryby obrazuje śmierć Chrystusa i Jego zmartwychwstanie po trzech dniach i nocach, jak relacjonuje Ew. Mateusz:

Albowiem jak Jonasz był w brzuchu wieloryba trzy dni i trzy noce, tak i Syn Człowieczy będzie w łonie ziemi trzy dni i trzy noce. Mat. 12:40

Duże znaczenie ryb dostrzegamy też w świecie Nowego Testamentu

W okolicach Jeziora Galilejskiego gdzie Jezus nauczał i uzdrowiał większość mieszkańców trudniła się rybołówstwem. Czterech apostołów porzuciło to właśnie zajęcie by stać się „rybakami ludzi” (Mt 4,9)

Porty nad Jeziorem Galilejskim nosiły znaczące nazwy

-Betsaida – „miejsce łowienia ryb”

-Magdala – „wieża ryb” lub „suche ryby”

-Tarichea – dosłownie „marynata” najpierw ośrodek solenia i marynowania ryb.²

Ichthys również w samych przekazach ewangelistów ukazana jest jako istotny pokarm w czasach ziemskiej służby Chrystusa. Poniżej kilka przykładów zawartych w Ewangeliach:

- W Ew. Mat. 14:13-21 mamy opisany cud rozmnożenia ryby i chlebów, aby nakarmić 5 tysięcy mężczyzn i ich rodziny. Dlaczego Chrystus nakarmił ten tłum słuchaczy chlebem i rybą? Użył do tego cudu 5 chlebów i 2 ryby, które miał przy sobie jeden z chłopców.

- Podstawowym pokarmem uczniów Chrystusa, którzy zresztą sami byli rybakami były właśnie ryby. Wskazują na to m.in. następujące przekazy:

A gdy wyszli na łód, ujrzeli rozniecone ognisko i rybę położoną na nim, i chleb. Jan. 21:9

Lecz gdy oni jeszcze nie wierzyli z radości i dziwili się, rzekł im: Macie tu co do jedzenia? A oni podali mu kawałek ryby pieczonej i plaster miodu. A On wziął i jadł przy nich. Łuk. 24:41-43

- Ponieważ chleb i ryba stanowiła codzienny pokarm, Chrystus nawiązywał do nich, opisując coś za pomocą przykładu. Np. w Ew. Łuk. 11:11 kiedy uczył uczniów modlić się i prosić, rzekł do nich:

Gdzież jest taki ojciec pośród was, który, gdy syn będzie go prosił o chleb, da mu kamień? Albo gdy będzie go prosił o rybę, da mu zamiast ryby węża? Łuk. 11:11

Poprzez obraz ryb, rybaków i łowienia Jezus Chrystus wskazuje uczniom na najważniejszy cel powołania do Chrystusa. Chociażby już w przypadku powołania pierwszych uczniów Chrystus rzekł:

*- I rzekł do nich: Pójdźcie za mną, a zrobię was **rybakami** ludzi! Mat. 4:19*

*- Wtedy Jezus rzekł do Szymona: Nie bój się, od tej pory ludzie **łowić będą** cię. Łuk. 5:10b*

---

² <http://www.swiatlo.katowice.opoka.org.pl/ichtys.htm>

1.3. Znaczenie symboli chrześcijańskich

Pierwsi chrześcijanie żyli w społeczeństwie o przewadze pogan i wrogim odniesieniu. W okresie prześladowań za cesarza Nerona (64 po Chr.) ich religia była uważana jako "dziwny i nielegalny przesąd". Poganie nie ufali chrześcijanom i unikali ich, podejrzewali ich i oskarżali o najgorsze przestępstwa. Prześladowali ich, wtrącali do więzień, zsyłali na wygnanie i skazywali na śmierć.

Nie mogąc otwarcie wyznawać swej wiary, chrześcijanie posługiwali się symbolami, które malowali na ścianach katakumb, częściej jeszcze żłobili na płytach marmurowych, które zakrywały groby.

Podobnie jak ludy starożytne, również i chrześcijanie byli miłośnikami symboli. Przez "symbol" rozumie się jakiś konkretny znak lub postać, które zgodnie z intencją autora przywołują jakąś ideę lub rzeczywistość duchową. Główne symbole to: Dobry Pasterz, orant, monogram Chrystusa i ryba.

Dobry Pasterz z owieczką na ramionach, oznacza Chrystusa Zbawiciela i duszę, którą On zbawił. Symbol ten często występuje na freskach, w płaskorzeźbach na sarkofagach, statuach i nierzadko żłobiono go na grobach.

Orant - postać z rozłożonymi ramionami, symbolizuje duszę, która żyje już w pokoju Bożym.

Monogram Chrystusa (XP) jest złożony z dwóch liter alfabetu greckiego **X** (Chi) i **P** (ro), splecionych razem. Są to dwie pierwsze litery greckiego imienia "**Christós**", czyli Chrystus. Ten monogram umieszczony na grobie wskazywał, że zmarły był chrześcijaninem.

Gołąb z gałązka oliwna w dziobie jest symbolem duszy w pokoju Bożym.

Alfa i Omega - pierwsza i ostatnia litera alfabetu greckiego, oznaczają, że Chrystus jest początkiem i końcem wszystkich rzeczy.

Kotwica jest symbolem zbawienia i oznacza, że dusza szczęśliwie dotarła do portu wieczności.

Feniks - mityczny ptak z Arabii, który zgodnie z wierzeniem starożytnych, po kilku wiekach ożyje z popiołów, jest więc symbolem zmartwychwstania.

Groby męczenników, nysze nagrobne, arcosolia mogły być niekiedy zdobione malowidłami wykonywanymi techniką al fresco, przedstawiającymi sceny biblijne ze Starego i Nowego Testamentu, niektóre z nich o ściśle symbolicznym znaczeniu.

Symbole i freski stanowią jakby Ewangelię w miniaturze, jakby streszczenie wiary chrześcijańskiej.³

Ryba. Jednym z najstarszych symboli chrześcijańskich była ryba.

³ <http://www.catacombe.roma.it/pl/symb.html>

Prześladowani chrześcijanie pierwszych wieków używali znaku ryby jakby wtajemniczenia. Jeżeli chcieli zorientować się czy ich rozmówca jest również chrześcijaninem rysowali np. na piasku znak ryby. Jeżeli więc ta druga osoba również była chrześcijaninem rysowała także rybę. Jeżeli tego nie czyniła było to zrozumiałe, że nie należy do Chrystusa.

2. Znaczenie Ichthys jako chrześcijańskiego symbolu

Coraz częściej możemy zobaczyć na samochodach w Polsce, szczególnie chyba tych sprowadzanych z zachodu przyklejoną rybkę.

Z rybkami możemy mieć różne skojarzenia. Być może wielu z tych, którzy kupują używane samochody lub naklejają sobie rybki nie zdaje sobie sprawy z ich symboliki.

Otóż greckie słowo ryba, **ΙΧΘΥΣ** powstaje przy użyciu pierwszych liter poniższych wyrazów:

Ιησούς
Χριστός
Θεοῦ
Υιός
Σωτήρ

{Iesois}	Jezus
{Christos}	Chrystus / Namaszczony
{Theou}	Boży
{hYios}	Syn
{Soter}	Zbawiciel

Powyższe słowa powstałe z pierwszych liter greckiego wyrazu **ΙΧΘΥΣ** stanowią fundament chrześcijańskiej wiary. Używając ich możemy jednym zdaniem oddać treść chrześcijańskiego wyznania wiary:

„Wierzę w Jezusa Chrystusa, Bożego Syna i mojego Zbawiciela”

Spójrzmy jeszcze na poszczególne słowa tego wyznania:

2.1. Ιησους (Jezus)

Ιησους (Jezus) – to grecka forma hebrajskiego Jehoschuah (Jozue) i oznacza „Bóg zbawia” lub „Jahwe jest zbawieniem.”

Kiedy zostaje Mu nadane Jego własne imię Jezus?

Anioł Gabriel przyszedłszy do Marii, aby zwiastować jej narodzenie Zbawiciela rzekł: „I oto poczniesz w łonie, i urodzisz syna, i nadasz mu imię Jezus.” Łuk. 1:31

Dlaczego było tak istotnym, aby Mesjaszowi nadać imię „Jezus”?

To imię „Jezus” czyli „Bóg zbawia” wskazuje na tożsamość Jezusa i cel Jego posłania. Kiedy anioł zwiastował tym razem Józefowi narodzenie Jezusa w łonie Marii, rzekł:

„A urodzi syna i nadasz mu imię Jezus; albowiem On zbawi lud swój od grzechów jego.” Mat. 1:21

Zbawi lud od grzechów... Właśnie przez Jezusa Bóg wykonał dzieło zbawienia. W osobie i imieniu Jezusa widzimy Boga, który zbawia.

Przyjdzie czas kiedy na imię Jezusa zegnije się wszelkie kolano, każdy będzie musiał paść przed Jezusem.

Ale w tym samym fragmencie czytamy, że każdy będzie musiał też wyznać, iż Jezus jest Panem. Dlatego jestem przekonany, że to imię ponad wszelkie imię, imię przez które możemy być zbawieni, to nie tylko imię Jezus, ale Jezus-Pan, albo Pan Jezus.

Jak w ST wzywianie imienia Jahwe wyrażało przekonanie o szczególnej asystencji Boga, tak Apostołowie, wzywając imienia Jezusa, leczyli chorych (Dz 3, 6), wyrzucali złe duchy (Mk 9, 38) i dokonywali wszelkiego rodzaju cudów (Mt 7, 22; Dz 4, 30). Ogólnie mówiąc, jak Jahwe zbawiał tego, kto wzywał Jego imienia (Jl 3, 5), tak Jezus występuje wieczne zbawienie tym wszystkim, którzy w Niego wierzą: I nie ma w żadnym innym zbawienia, gdyż nie dano ludziom pod niebem żadnego innego imienia, w którym moglibyśmy być zbawieni (Dz 4, 12).

Nauczanie apostoelskie ma za przedmiot ogłaszanie imienia Jezusa Chrystusa (Łk 24, 46 n; Dz 4, 17 n; 5, 28. 40; 8, 12; 10, 43). Głosiciele tego imienia będą z jego powodu cierpieć (Mk 13, 13 par.), co ma być dla nich źródłem specjalnej radości (Mt 5, 11 par.; J 15, 21; 1 P 4, 13-16). Apokalipsa jest skierowana do chrześcijan, którzy cierpią dla tego imienia (Ap 2, 3), lecz trwają przy nim mężnie (2, 13) i wcale się go nie wypierają (3, 8). Posługa imieniu Jezusowemu została w sposób szczególny powierzona Pawłowi: otrzymał ją jako obowiązek (Dz 9, 15), którego wypełnienie stało się dla niego przyczyną wielu cierpień (9, 16). Wywiązał się on jednak z powierzonego mu zadania z odwagą i dumą (9, 20. 22. 27 n), gdy całe swoje życie poświęcił imieniu Pana naszego Jezusa Chrystusa (15, 26) i zawsze był gotów umrzeć dla tego imienia (21, 13).

Całe życie chrześcijańskie jest nasycone wiarą: chrześcijanie zbierają się razem w imię Jezusa (Mt 18, 20), przygarniają chętnie tych, którzy przychodzą w imię Jezusa (Mk 9, 37), ale wystrzegają się uwodzicieli (Mk 13, 6); składają Bogu dzięki w imię Pana naszego Jezusa Chrystusa (Ef 5, 20; Kol 3, 17) i postępują tak, żeby imię Pana naszego Jezusa Chrystusa było uwielbione (2 Tes 1, 11n). Podczas modlitwy zwracają się do Ojca w imię Jego Syna (J 14, 13-16; 15, 16; 16, 23 n. 26 n)

⁴

---

⁴ <http://imiona.boga.webpark.pl/jezus.htm>

2.2. Χριστός (Chrystus)

Χριστός (Chrystus) – to grecka forma hebrajskiego „maschias” (Mesjasz) i oznacza „namaszczony”. W Starym Testamencie właśnie królowie, prorocy i kapłani byli przez wylanie olejku na głowę namaszczani, wysyłani do służby. A właśnie Pismo Nowego Testamentu objawia Chrystusa jako namaszczonego Króla królów i Arcykapłana.

Obiecanego Mesjasza widzieli w osobie Jezusa nie tylko prorocy S.Testamentu, ale nawet sam Herod. Dlatego Herod wypytywał arcykapłanów, „*gdzie ma się urodzić Chrystus.*” *Mat. 2:4*

W osobie Chrystusa wypełniło się ponad 300 prorocत्व S.Testamentu.

- Jego narodzenie w Betlejem: *Mi 5,1; Mt 2,1;*
- Jego działalność w Galilei: *Iz 8,23–9,6; Mt 4,14–16;*
- Jego łagodność i delikatność: *Iz 42,2.3; Mt 12,17–21;*
- Jego płomienna gorliwość: *Ps 69,10; J 2,17; Mt 21,12;*
- Jego cuda i uzdrawianie chorych: *Iz 53,4; Mt 8,16.17;*
- Jego wjazd do Jerozolimy: *Za 9,9; Mt 21,4.5;*
- Złość jego wrogów: *Ps 2,1–4; Dz 4,25–28;*
- Opuszczenie przez przyjaciół: *Za 13,7; Mt 26,31;*
- Zdrada i sprzedanie za 30 srebrników: *Za 11,12; Mt 26,15;*
- Przybicie do krzyża: *Ps 22,17; J 20,25–27;*
- Napojenie octem: *Ps 69,22; Mt 27,34;*
- Jego wołanie w cierpieniu: *Ps 22,2; Mt 27,46;*
- Jego zwycięski okrzyk: „Wykonało się!” *Ps 22,32; J 19,30;*
- Niepołamanie jego kości: *2 M 12,46; Ps 34,21;*
- Przebicie jego boku przez legionistę: *Za 12,10; J 19,37;*
- Rzucanie losów o jego szatę: *Ps 22,19; Mt 27,35;*
- Jego zmartwychwstanie trzeciego dnia: *Ps 16,10; Dz 2,25–31; Oz 6,2;*
- Jego wniebowstąpienie: *Ps 110,1; Dz 2,34.35.*

Przez to wszystko stał się On cierpiącym i triumfującym „Sługą Pana”, który jako zastępca grzeszników dokonał odkupienia i w ten sposób wypełnił to cudowne prorocत्व Starego Testamentu (Dz 8,32–35).⁵

W Ewangeliach zostały spisane wypowiedzi Jezusa, w których wskazywał na siebie jako obiecanego Mesjasza. Jezus wskazywał na prorocтва o Nim zawarte w Pismach S.Testamentu. Wyraźnie oddał to Ewangelista Łukasz. Poniżej dwa wybrane wersety:

„I począwszy od Mojżesza poprzez wszystkich proroków wykladał im, co o nim było napisane we wszystkich Pismach.” Łuk. 24:27

„Potem rzekł do nich: To są moje słowa, które mówiłem do was, będąc jeszcze z wami, że się musi spełnić wszystko, co jest napisane o mnie w zakonie Mojżesza i u proroków, i w Psalmach.” Łuk. 24:44

Wskazywanie Jezusa na siebie jako na Mesjasza odnotował również Ewangelista Jan:

⁵ www.kwch.gf.pl/7_9_2002/prorocтва.htm - 29k

„Gdybyście bowiem wierzyli Mojżeszowi, wierzylibyście i mnie. O mnie bowiem on napisał.” Jan. 5:46

„Abraham, ojciec wasz, cieszył się, że miał oglądać dzień mój, i oglądał, i radował się.” Jan. 8:56

Uczniowie Jezusa, nawet po Jego śmierci wskazywali na wypełnienie się proroctw o Mesjaszu w osobie Jezusa.

Dla apostołów to poselstwo o potrzebie uznania w Jezusie Mesjasza było tą dobrą nowiną, której treść obecna była w głoszonych kazaniach. Widzimy to zarówno w kazaniach Piotra (*„Bóg zaś wypełnił w ten sposób to, co zapowiedział przez usta wszystkich proroków, że jego Chrystus cierpieć będzie.”* Dz.Ap. 3:18), jak i w kazaniach ap.Pawła (*„Paweł zaś, według zwyczaju swego, poszedł do nich i przez trzy sabaty rozprawił z nimi na podstawie Pism. Wywodząc i wykazując, że Chrystus musiał cierpieć i zmartwychwstać. Tym Chrystusem, mówił, jest Jezus, którego ja wam głoszę.”* Dz.Ap. 17:2-3)

Ta prawda o Jezusie jak zmartwychwstałym Mesjaszu ap.Paweł podkreślał pisząc listy do zborów, np. w 1 Kor. 15:3-4 czytamy:

*„Najpierw bowiem podałem wam to, co i ja przejąłem, że Chrystus umarł za grzechy nasze według Pism
I że został pogrzebany, i że dnia trzeciego został z martwych wzbudzony według Pism.”*

2.3. Θεου Υψιος (Boga Syn)

Θεου Υψιος (Boga Syn) – Jezus jest jednorodzonym Synem Wszechmogącego Boga.

Pamiętamy jak przy chrzcie Jezusa rozległ się głos z nieba: *„Ten jest Syn mój umiłowany, którego sobie upodobałem.”* Mat. 3:17

To Ojciec nazywa Jezusa umiłowanym Synem! Ale synami Bożymi nazywani są również aniołowie! (*Job 1:6, Job 38:7, Ps.29:1*)

Synami Bożymi nazywani są również ludzie, którzy oddali swoje serce Bogu! W czym więc tkwi wyjątkowość synostwa Jezusa?

Spójrzmy na słowa jakie rzekł zmartwychwstały Chrystus do Marii Magdaleny: *„Nie dotykaj mnie, bo jeszcze nie wstąpiłem do Ojca; ale idź do braci moich i powiedz im: Wstępuję do Ojca mego i Ojca waszego, do Boga mego i Boga waszego”.* Jana 20:17

Jezus nie wskazuje na Ojca jako naszego Boga, ale mówi: Ojca mego i Ojca waszego. Tym samym Chrystus podkreśla inność i wyjątkowość swojej relacji z Ojcem.

Na tą wyjątkowość synostwa Chrystusowego bardzo wyraźnie wskazują słowa: *„Ja i Ojciec jedno jesteśmy”.* Jan. 10:30

I dlatego wszyscy synowie Boży, wszyscy aniołowie, wszyscy ludzie mają Jedynemu Synowi Bożemu składać cześć równą Ojcu, jak czytamy:

„Aby wszyscy czcili Syna, jak czczą Ojca. Kto nie czci Syna, ten nie czci Ojca, który go posłał.” Jan. 5:23

„W Ewangelii Jana (5:16-47) Jezus dość szeroko omawia swój szczególny stosunek do Boga, Ojca. (...) Z greki wersetu 18 wynika, że Jezus nazywa Boga „własnym Ojcem”, to znaczy, że Bóg był Jego Ojcem w sposób, w jaki nie był nim dla nikogo innego. Tak właśnie zrozumieli to słuchający Żydzi i rozgniewało ich, że Jezus stawia się na równi z Bogiem (w.17-18).”⁶

Ta relacja Syna Bożego Jezusa i Boga Ojca była niepowtarzalna. Świadczą o tym znów słowa samego Jezusa:

„Wszystko zostało mi przekazane przez Ojca mego i nikt nie zna Syna tylko Ojciec, i nikt nie zna Ojca, tylko Syn i ten, komu Syn zechce objawić.” *Mat. 11:27*

Innym razem znów Jezus opowiedział pewne podobieństwo o gospodarzu winnicy, który zatrudnił wieśniaków, odjechał i wysyłał swoje sługi, aby odebrali zebrane owoce. Niestety wieśniacy każdego z nich zabijali. W końcu posłał swojego syna, którego też zabili. *Mat. 21:33-37*

Widzimy więc, jak w tym podobieństwie Jezus znów wskazuje na wyjątkowość siebie jako Syna i Sługi Bożego.

Nawet szatan wiedział, że synostwo Jezusa jest szczególne. Widzimy to w historii uwolnienia opętanego zapisanej w Ew. Marka 5:1-20. Kiedy Jezus się zbliżał, szatan (jak czytamy):

„I ujrzawszy Jezusa z daleka, przybiegł i złożył mu pokłon. I wołając wielkim głosem, rzekł: Co ja mam z tobą, Jezusie, Synu Boga Najwyższego? Zaklinam cię na Boga, żebyś mię nie dręczył.” *Mar. 5:6-7*

Jezus to Syn Boga Najwyższego, to jedyny Syn przed którym nawet szatan musi paść na kolana!

Musiał paść na kolana, ponieważ Jezus to Bóg-Syn!

Innym razem znów te dwie postacie się spotykają - Jezus i szatan na pustyni. I wówczas szatan zwraca Jezusowi uwagę na Jego wyjątkową pozycję i ochronę jako Syna Boga. Próbuje doprowadzić Jezusa do grzechu rozpoczynając pokusę dwukrotnie słowami:

„Jeżeli jesteś Synem Bożym”.... *Mat.4:3*

Przyszedł moment, kiedy Jezus wisząc na krzyżu znów usłyszał tym razem ze strony złooczyńcy „jeśli jesteś Synem Bożym, zstąp z krzyża, ratuj siebie i nas”: *Mat. 27:40*

Czy Syn Najwyższego miał moc, aby zstąpić z krzyża?

On miał moc, ale tego nie uczynił, gdyż Jezus Boży Syn, to również Zbawiciel. Soter, Zbawca to ostatni wyraz wynikający z Ichthys, ze znaku ryby.

2.4. Σοτερ (Zbawiciel)

Σοτερ (Zbawiciel) - Nowy Testament odnosi tytuł Zbawiciel do Boga Ojca (np. *Łk 1, 47*) i do Jezusa Chrystusa (*Łk 2, 11; J 4, 42; Tt 1, 4; 2, 13; 3, 6; 2 Tm 1,*

⁶ Stuart Olyott, „W Trójcy Jedyny”, Wydawnictwo Ewangeliczne, Poznań 1990

10; 1 P 1, 11; 2, 20; 3, 2.18). Tak więc, według teologii Nowego Testamentu, Zbawicielem ludzi jest również Bóg Ojciec, podobnie jak w Starym Testamencie, ale zbawienie to realizuje On przez Jezusa Chrystusa, Zbawiciela świata (J 4, 42)(...) Jezus Chrystus odkupił rodzaj ludzki, podobnie jak Jahwe odkupił Izraela; uczynił to z własnej inicjatywy i z miłości (Ga 2, 20; Ef 5, 2.25; J 15, 13; 1 J 3, 16). Dzięki odkupieniu z niewoli Izrael stał się umiłowaną własnością Boga; ludzkość odkupiona przez Chrystusa została uwolniona od wszelkiej nieprawości (Tt 2, 14) i oczyszczona.

Odkupienie ma sens pozytywny. Nie oznacza to jednak, że odkupienie dokonane przez Jezusa nie miało aspektu trudu, cierpienia. Chrystus odkupił nas nie przez krew zwierząt ofiarnych, lecz przez własną krew (Hbr 9, 9-14). Gest oddania własnej krwi, czyli życia, nie jest okupem, lecz najwyższym aktem posłuszeństwa woli Ojca (Flp 2, 8; Hbr 5, 8; 10, 5-18) oraz miłości do Ojca i do ludzi (Ef 5, 2-25; por. Ga 2, 20).

Jezus żył, umarł, cierpiał i zmartwychwstał dla nas i dla naszego zbawienia. Z Jezusem i w Jezusie przyszło do ludzi zbawienie (Łk 19, 9). W Nim Bóg Izraela nawiedził i odkupił swój lud (Łk 1, 68). W Jezusie wypełniły się nadzieje tych, którzy oczekiwali zbawienia Jerozolimy (Łk 2, 38; por. Iz 52, 3.9). Inicjator zbawienia to Bóg Ojciec, którego apostoł nazywa Zbawicielem (1 Tm 1, 1) lub naszym Zbawicielem (1 Tm 2, 3). Zbawienie to spełnia się w Chrystusie Jezusie (Rz 3, 24). W Nim Bóg usprawiedliwia grzeszników (Rz 8, 31-34). Ta Boża inicjatywa zbawienia ma swoje źródło w miłości Boga, która jest w Chrystusie Jezusie, Panu naszym (Rz 8, 39)⁷

Jezus Chrystus zostawił niebiańską chwałę, zstąpił na ziemię, wiedząc, że jako jedyny może dokonać zbawienia ludzkości poprzez ofiarę za nasze grzechy na krzyżu.

Każdy wyraz zawarty w tym fundamentalnym wyznaniu wiary chrześcijańskiej: Jezus Chrystus Boga Syn Zbawiciel wskazuje na zbawienie w Jezusie Chrystusie. Słowo Jezus oznacza „Bóg zbawia”. Słowo Chrystus znaczy Mesjasz, który miał przyjść, aby wyzwolić Izraela. Tylko On Bóg-Syn doskonały, bezgrzeszny mógł zbawić ludzkość. Dlatego Jahwe wzywał w księdze Izajasza:

„Do mnie się zwróćcie, wszystkie krańce ziemi, abyście byli zbawione, bo Ja jestem Bogiem i nie ma innego.” Izaj. 45:22

I ten sam Zbawiciel, ale w osobie Chrystusa woła w Ewangelii:

Pójdźcie do mnie wszyscy, którzy jesteście spracowani i obciążeni, a Ja wam dam ukojenie. Mat. 11:28

Dlatego tytuł Zbawiciela utożsamia Jezusa z samym Jahwe.

Zbawienie jest w osobie Boga-Syna, Jezusa Chrystusa czyli w tym, który jest nazywany „Ichthys”.

Prawdę o Jezusie jako Zbawicielu bardzo konkretnie oddaje również list ap.Pawła do Tyt. 2:13-14:

Oczekując błogostawionej nadziei i objawienia chwały wielkiego Boga i Zbawiciela naszego, Chrystusa Jezusa,

Który dał samego siebie za nas, aby nas wykupić od wszelkiej nieprawości i oczyścić sobie lud na własność, gorliwy w dobrych uczynkach,

⁷ <http://imiona.boga.webpark.pl/jezus.htm>

W w.10 czytamy, że Zbawicielem jest sam Bóg. Co zgadza się z proroctwem z księgi Izajasza, które wskazuje, że jedynym Zbawicielem jest Jahwe.

Jezus więc

Dlatego anioł zwiastował, że to właśnie „*On zbawi lud swój od grzechów jego.*”

Mat. 1:21b

Jeżeli więc Jezus nazywany jest tutaj Wielkim Bogiem i Zbawicielem (w.13), musi zawierać się w istocie Jahwe.

Czytamy, że ten wielki Bóg i Zbawiciel dał samego siebie za grzechy (w.14), aby wykupić sobie lud na własność (por.Dz.Ap.20:28).

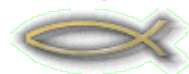
Czytamy również, że zostanie objawiona chwała tego Boga i Zbawiciela (w.13).

Czyja chwała zostanie objawiona? Kto jest tym Zbawicielem. Naturalnie Jezus. Ale świadczy o objawieniu chwały Jezusa jako Zbawiciela nie tylko ten fragment, ale wskazują na objawienie chwały Zbawiciela Jezusa również takie teksty jak: I Kor.1:7, I Piotra 4:13.

Jezus jest Mesjaszem, który miał przyjść (Jan. 11:27)

3. ΙΧΘΥΣ – fundament wiary chrześcijańskiej

Ichthys – Jezus Chrystus Syn Boga Zbawiciel.

ΙΧΘΥΣ – Ιησους Χριστος Θεου Υψισος Σωτηρ

Kiedyś Pan Jezus Chrystus zadał uczniom najważniejsze pytanie (Mat. 16:15-20)

Od odpowiedzi na to pytanie zależy całe zbawienie. To pytanie Chrystusa skierowane w stronę apostołów brzmiało:

„A Wy za kogo **mnie** uważacie?”

W w.16 Piotr wyznaje: „Tyś jest Chrystus, Syn Boga żywego”. Używając akrostychu możemy powiedzieć, że Piotr wyznał: „Tyś Ichthys”!

Chrystus rzekł, że na tej skale zbuduje swój Kościół (w.18). Na jakiej skale?

Temu tematowi należałoby poświęcić osobne studium. Zmierzając jednak do sedna znaczenia tytułu „Ichthys” możemy powiedzieć, że skałą, na której miał być zbudowany Kościół jest sam Jezus Chrystus

Tylko Chrystus w kontekście całego Nowego Testamentu nazywany jest opoką czy też skałą! (por.I Kor.3:3, Dz.Ap.4:12)

Piotr wyznał, że Jezus jest Chrystusem, Synem Boga Żywego, że Jezus to Ichthys. Przez to wyznanie Piotr stał się kamieniem (**Petros**), czyli jednym z elementów tejże skały.

Przez to wyznanie, że Jezus jest Chrystusem, Synem Boga, Zbawicielem, innymi słowy, że Jezus to Ichthys inni apostołowie również stawali się kamieniami w tym fundamencie Kościoła jak czytaliśmy w Ef.2,20.

W jaki sposób miliony chrześcijan stało się lub staje się teraz kamieniami żywymi w tej budowli Kościoła?

Właśnie na podstawie podobnego wyznania jakie złożył Piotr o Jezusie w Mat.16 rozdziale.

Każdy człowiek, który wyznał lub wyzna, że Jezus jest dla niego Chrystusem, Synem Boga Żywego, Jego osobistym Panem i Zbawicielem staje się przez to wyznaniem kamieniem w budowli Kościoła.

Dlatego powiedziano o wierzących w Jezusa Chrystusa:

„I wy sami jako kamienie żywe budujcie się w dom duchowy, w kapłaństwo święte, aby składać duchowe ofiary przyjemne Bogu przez Jezusa Chrystusa”. 1 Piotra 2:5

W liście do Rzymian 10,9 czytamy, cytując:

„Bo jeśli ustami swoimi wyznasz, że Jezus jest Panem i uwierysz w sercu swoim, że Bóg wzбудził go zmartwych z bawionym będziesz.”

W dniu kiedy człowiek uwierzył w swoim sercu, że Jezus jest Panem. Kiedy uwierzył w sercu, że Jezus jest Mesjaszem, zmartwychwstałym Zbawicielem staje się kamieniem w budowli żywego Kościoła, tak jak Piotr.

Ewangelista Jan podkreśla nawet, że celem spisania tego, co dokonał Chrystus jest wiara w to, że Jezus jest Chrystusem, Synem Boga! Jednocześnie wskazuje, że ten, kto uwierzy w takiego Jezusa, dzięki tej wierze otrzyma wieczne życie! (Ew.Jana 20:31)

Jeszcze raz widzimy, że wiara w Chrystusa jako „Ichthys” (używając skrótu akrostychu) jest fundamentem zbawienia.

Zresztą ap. Jan nie tylko kończy spisana Ewangelię przekazując tę prawdę, ale już od samego początku Ewangelii to czyni.

Już w pierwszym rozdziale wskazuje, że:

- Jezus to jedyny Syn Ojca (1:14)
- jest Chrystusem, który daje łaskę i prawdę (1:17)
- to Zbawiciel, który gładzi grzech świata (1:29)

W rozdziale tym znajdujemy również wyznanie powoływanego na apostoła Natanaela, który rzekł Jezusowi:

„Mistrzu! Ty jesteś Synem Bożym, Ty jesteś królem Izraela.” Ew. Jan. 1:49

Dlatego tak istotnym jest czy dany człowiek złożył już takie wyznanie Jezusowi, czy Jezus stał się dla człowieka Ichthys.

W różnych okresach historii i w różnych miejscach chrześcijanie za to wyznanie byli prześladowani i zabijani.

Za słowa i czyny świadczące o tym, że Jezus to Ichthys On sam został skazany na krzyż.

Podczas sądu nad Jezusem zapisanego w Marka 14:60-64 najwyższy arcykapłan zapytał Go:

„Czy Ty jesteś Mesjasz, Syn Błogosławionego.”?

A Jezus odpowiedział: *„Jam jest; i ujrzycie Syna Człowieczego, siedzącego na prawicy mocy Bożej i przychodzącego z obłokami niebieskimi”.*(w.62)

Ewangelista Mateusz relacjonuje co się stało po udzieleniu przez Jezusa odpowiedzi:

„Wtedy arcykapłan rozdarł szaty swoje i rzekł: Na co potrzeba nam jeszcze świadków? Wszak słyszeliście bluźnierstwo. Cóż się wam zdaje? A oni wszyscy rzekli, że zasługuje na śmierć.”(w.63-64)

Dlaczego odpowiedź Jezusa tak bardzo oburzyła arcykapłana? Dlaczego uważał Jezusa za bluźniercę?

Ponieważ Jezus potwierdził, że jest „Ichthys”, że jest Bożym Synem i Mesjaszem, któremu należna jest boska chwała.

I na podstawie tego wyznania wydano wyrok, że Jezus winien jest śmierci.

W różnych okresach historii za złożenie takiego wyznania o Jezusie chrześcijanie byli prześladowani i zabijani.

Ale oczywiście dla chrześcijan śmierć jest jedynie spotkaniem z Chrystusem (Filip. 1:23)

To świadectwo, że Jezus jest Chrystusem, Synem Boga złożył ap. Piotr w imieniu uczniów w innej sytuacji, zapisanej w Ew.Jana 6:68-69.

Kończąc chciałbym podkreślić, że nasze zbawienie zależy od wyznania i wiary w Ἰησοῦς Χριστός Θεοῦ Υἱός Σοῦτερ czyli ΙΧΘΥΣ.

4. Podsumowanie

Bywa, że w świadomości chrześcijan symbol ryby, pozostaje jedynie znakiem pierwszych chrześcijan, który występował w książce „Quovadis” H.Sienkiewicza. Niektórzy próbują nawet doszukiwać się głębszego znaczenia tego symbolu. Zauważyłem, że wówczas próbują kojarzyć znak ryby z wyznaczeniem uczniów Jezusa do określonego zadania: „bycia rybakami ludzi.”

Będąc więc głęboko przekonany, jak wielkie znaczenie ma greckie słowo i znak ΙΧΘΥΣ w N.Testamencie uważam, że należy na nie wskazywać i przypominać innym.

Czasami ta świadomość może być przydatna w prozaicznych sytuacjach naszego życia.

Chociażby widząc, kupując czy przyklejając gdzieś rybkę możemy mieć świadomość, że to znak najważniejszego wyznania, wyznania od którego zależy moje i Twoje zbawienie:

Oby każdy człowiek zechciał sercem uwierzyć i wyznać swoją wiarę Chrystusowi podobnie jak uczyniła to kiedyś Marta:

„Tak, Panie! Ja uwierzyłam, że Ty jesteś Chrystus, Syn Boży, który miał przyjść na świat.” Jan. 11:27

Bibliografia:

<http://encyklopedia.servis.pl/wiki/Akrostych>

<http://www.swiatlo.katowice.opoka.org.pl/ichtys.htm>

<http://www.catacombe.roma.it/pl/symb.html>

<http://imiona.boga.webpark.pl/jezus.htm>

www.kwch.gf.pl/7_9_2002/proroctwa.htm - 29k

Stuart Olyott, „W Trójcy Jedyny”, Wydawnictwo Ewangeliczne, Poznań 1990

<http://imiona.boga.webpark.pl/jezus.htm>